

בס"ד

ספר

נפעי קדם

אוצר מגילות יוחסין

פרקי שושלות יוחסין למשפחות עתיקות
ומיוחסות בישראל על פי מקורות נאמנים
ובירורים עמוקים כאשר המה מבוארים
בהרחבה בפרקי "זיתילדו" ומשם תדרשנו

נערך בס"ד ע"י
נפתלי אהרן וקשטיין

המאגר העולמי
לכתבי היוחסין

נפעי קדם אוצר מגילות יוחסין

בעהשי"ת

**רבי שמעון בר יוחאי זי"ע ופרקי "ויתילדו" / משפחת בעל ה"דגל מחנה
אפרים זי"ע ויוצאי חלציו / רבי אחיעזר ממעזריטש ומשפחת רויטבלאט /
הרב מהאראדישטש ומשפחת מאגילעווסקי / הטבת חלום במשנתו של
ה"דגל" ע"פ רבי זאב וואלף קיצעס / ועוד ועוד**

עומדים אנו לפני יום ה' הגדול - יומו של התנא האלקי **רבי שמעון בר יוחאי**
זי"ע. הוא התנא אשר פסק להלכה - לנו ולכל ישראל - שכולנו מיוחסים אנו, וכך
"שנו חכמים בלשון המשנה" במסכת שבת פרק י"ד משנה ד': **"רבי שמעון אומר -
כל ישראל בני מלכים הם!"**

* * *

"פתח דברינו יאיר" בפרפרת נא"ה, **לכבוד התנא האלקי רבי שמעון בר
יוחאי**, בעהשי"ת. דהנה, צדיקים פירשו על לשון הפיוט: **"נעשה אדם נאמר
בעבורך"**, שהוא על דרך מה דאיתא בגמרא - מסכת מכות דף י"ז ע"ב: **"אמר
רבא, דילידא אימיה כרבי שמעון (בר יוחאי) - תיליד, ואי לא - לא תיליד"**. ע"כ.
ויש להוסיף על דבריהם, דהנה, לא בכדי נכנס מאמר זה על ידי רבותינו
הקדושים זי"ע במסכת "מכות" בדווקא, אשר סגולה מיוחדת יש בלימודה, וכמו
שכתב בספר "דבש לפי" לגאון עוזינו הרה"ק **החיד"א** זי"ע, מערכת ה' אות ט',
בשם מקובל זקן ז"ל. וראה בספר "ליקוטי בתר ליקוטי" שמוסיף על כך: **"ולא על
חינם אמרו מנהג ישראל תורה הוא, כי המסכת הראשונה שהרגיל אותי המלמד
שלי ללמוד בפני עצמי, היתה מסכת מכות, אנכי לא ידעתי הטעם, אבל מורי -
אצלו החיליתי ללמוד גמרא, הוא ידע מסתמא הטעם"**. ע"כ. וכן כתב בספר
"מפתח הים", "שקיבל מגדול אחד מק"ק פראג, שהתענה מ' תעניות" וכו',
והודיעוהו מן השמים שילמד בכל יום במסכת מכות", עיי"ש.

ומעתה, אף אנו בעניינו זכינו למצוא אסמכתא לסגולת הלימוד במסכת זו,
ובהקשר להאי תנא קדישא **רבי שמעון בר יוחאי**, שכן, שם המסכתא: **"מכות"**
[466=], עולה בגימטריא כתיבת **"שמעון"** [466=], וכתיבת **"ויתילדו"** [466=],
לרמוז לנו כהנ"ל, שבלימוד מסכת **"מכות"**, סגולה יש בה לקדושה וטהרה,
ולזכות לבנים טהורים - בבחי' דילידא אמה כרבי **"שמעון"** **"תיליד"**... והוא רמז
נפלא.

* * *

ביום שבת קודש הבא עלינו לטובה - י"ז באייר תשע"ד, יחול יומא דהילולא
רבא של הרה"ק **רבי משה חיים אפרים מסאדילקוב - בעל ה"דגל מחנה אפרים"**

נפעי קדם אוצר מגילות יוחסין

זי"ע, בנו של הרה"ק **רבי יחיאל זי"ע**, חתן **מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע**.
ה"דגל" - כפי שנהוג לכנותו באהלי צדיקים - נולד לפני שנת תק"ח. גדל על
ברכי זקינו **הבעש"ט זי"ע**, אשר העיד עליו לימים כי "הוא עילוי גדול בתכלית
הלימוד". למד גם מפי **המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע**, וכן מהרה"ק **רבי יעקב
יוסף הכהן מפולנאה זי"ע**.

* * *

[במאמר מוסגר. בעבר, סבורים היו שמקור שמו העיקרי של ה"דגל",
"אפרים", הוא על שם חותנו של הבעש"ט זי"ע - **רבי אפרים מבראדי**, אלא
שלאחרונה ביררנו במאמר מיוחד במדורינו, ששם החותן היה ככל הנראה
"אברהם" ולא "אפרים", ומעתה אין לנו לכאורה ידיעה על מקור שמו של
ה"דגל".

וראוי לבדוק אפשרות מעניינת, ולפיה יתכן שבשם זה - "אפרים" - נקרא
אבי אמו של הבעש"ט, והוא על פי נוסח מצבתה שעמדה בעיר טלוסט, וכך נכתב
עליה: **"ת"ק לפ"ק, עד הגל הזה ועד המצבה, שרה ב"א, אמו של ישר' ב' שם,
נפטר יום..."**. האם פתרון ראשי התיבות כאן הוא: **ב'ת א'פריס**?
זאת, באם אכן מדובר במצבת אמו, אלא שכבר רבו הפקפוקים אודות
מקורותיה של מציבה זו].

* * *

מסורת בפי חסידים, שה"דגל" היה מיועד להיות חתנו של דודו-זקינו
הרה"ק **רבי אברהם גרשון מקיטוב זי"ע**, אלא שלא ברור אם אכן כך הוה אם
לאו. [יש שהבינו שאכן היה חתנו, אולם יש רושמים אותו כחתנו של הרה"ק **רבי
ליפא מחמעלניק זי"ע**, אם כי הדבר צריך עיון רב, שהרי בספרו הקדוש [פרשת
ווארא, ד"ה "כבד"] מכנהו בתואר: "מחותני". וראה ספר "אור כי טוב", **הרב
שלום גפנר**, ירושלים תשנ"ט, חלק התולדות, עמוד י', הערה י"ד].
בעל ה"דגל" כיהן כרבה של סדילקוב. בשנת תקמ"ח, עבר למעזיבוז', ובה
חי עד להסתלקותו. ספרו הקדוש "דגל מחנה אפרים" על התורה, שכתב בעצמו,
[וראה צילומים נדירים מכתב יד קדשו של חיבור זה, במהדורת "פאר מקדושים"
הנ"ל]. ספר קדוש זה, משמש מקור ראשוני לדברי זקינו - **מרן הבעל שם טוב
הקדוש זי"ע**.

* * *

הרה"ק **בעל ה"דגל מחנה אפרים זי"ע** נפטר ביום י"ז באייר שנת תק"ס,
[וי"א שנת תקנ"ח], ומנו"כ במעזיבוז'. [וראה עוד אודותיו, בגליון "עלים
לתרופה", אמור תשס"ד, גליון תי"ח].

* * *

נמעי קדם אוצר מגילות יוחסין

בימי מגוריו של בעל ה"דגל" זי"ע בעיר מעז'בוז', היה גם מתלמידי הרה"ק רבי זאב וואלף קיצעס ממעז'בוז' זי"ע, אשר שימש ברבנות ובמגידות בק"ק טולטשין ואח"כ בק"ק מעז'בוז', והיה אחד מגדולי תלמידי הבעש"ט זי"ע, עד ש"היה החשוב ביותר אצל הבעש"ט הקדוש והמקורב אליו ביותר", ו"היה תמיד יד ימינו של הבעש"ט", ונטמן ראשון לימין רבו הבעש"ט. [ראה "שבחי בעל שם טוב" בידיש, כפי שנעתק בנספח ד' לספר "שבחי הבעש"ט מכתב יד" של הרב יהושע מונדשיין, ירושלים תשמ"ב].

* * *

"רבינו - בעל ה'דגל' - ואחיו הרבי ר' ברוך היו רגילים להתחקות אחר עקבותיו (של רבי וואלף קיצעס), ומנהגם היה להמתין לו ביום שישי ערב שבת קודש בצאתו ממקוה הטהרה, ולחזות בזיו פניו המאירים באור נפלא שלא מעלמא הדין, והיה נראה להם כאדם חדש ממש". [הרב ישראל סגל, עורך התולדות בריש ספרו הקדוש, במהדורת "פאר מקדושים" בני ברק תשע"ג].

[ויצויין, כי לאחר שריכזנו בעבר את תולדותיו של רבי וואלף קיצעס ותולדות יוצאי חלציו בשני מאמרים בסדרת "ויתלדו", קיבלנו מקהל הקוראים הי"ו חומר רב ויקר ערך נוסף על הנכתב שם, ועוד חזון למועד לפרסום חדשות ונצורות בשושילתא קדישתא דא בס"ד. ואף אנא זעירא, מזרעא דרבי וואלף קאטינא. אבי מורי רבי אברהם מרדכי ז"ל, חתנו של רבי דוב בעריש גוטליב, חתן רבי נפתלי לידר, חתן רבי יואל שור, חתן רבי חיים דוד אליהו ברנ"נ מטבריה, חתן רבי אברהם יהושע העשיל קיצעס מטבריה, בן רבי נחמן קיצעס מקעשינוב, בן רבי זאב עוזר קיצעס מקעשינוב, בן רבי ישראל קיצעס מטולטשין, בן רבי נחמן קיצעס ממעז'בוז', בן רבי זאב וואלף קיצעס ממעז'בוז'].

* * *

בעל ה"דגל" אף מביא דבר תורה משמו של ר' וואלף, בספרו "דגל מחנה אפרים", פרשת וישב, ד"ה "ויאמר אליהם יוסף". [ראה עוד בענין זה, בקובץ "היכל הבעש"ט", חלק ט"ו, במכתבו של הרב שלמה ידידיה ינקוביץ מלונדון]. ואגב, נעתיק כאן מה שכתבנו בענין זה, בחיבורינו - ספר "קול מהיכל" - והמה בכתובים עדיין, ובו לקט מתורתו ותולדותיו של רבי זאב וואלף קיצעס ויוצאי חלציו.

דהנה, ב"דגל מחנה אפרים" שם, מביא משמו של רבי זאב וואלף קיצעס זי"ע, שפתרון חלום, אינו שייך לבעל החלום בלבד, כי אם גם לאותם המטיבים לו את החלום. ופתרונות רבים - לחלום אחד, וכמספר המטיבים את החלום - כך מספר פתרונותיו. ואמר, שלכן בנוסח "הטבת חלום", אומרים המטיבים: "סימן טוב ומזל טוב יהא לנו", שלכאורה היה להם לומר: "סימן טוב ומזל טוב יהא

נפעי קדם אוצר מגילות יוחסין

לך", אלא כפי שאמרנו, שפתרון החלום שייך גם כן למטיבי החלום. עכד"ק.
והנה, נוסח זה אינו בנמצא בסידורים הרגילים, ורק בכמה סידורים
נדירים המנוסחים ע"פ קבלה. ומכאן נראה, שזו גירסא מיוחדת שתלמידי
הבעש"ט ז"ע נהגו בה, לומר "סימן טוב ומזל טוב" בנוסח "הטבת חלום". ולכן,
חייבים לציין בהערה שזה גירסא שונה, ושכך נהגו כנראה תלמידי הבעש"ט ז"ע.

* * *

רושמי צאצאיו של בעל ה"דגל מחנה אפרים" זי"ע, מונים לו שני בנים ובת
אחת. במאמרים שונים במדורינו התייחסנו למקורות חדשים אודות שמותיהם
של בנים וכן חתנים בלתי יודעים של ה"דגל" זי"ע.
להלן, נסכם את הדברים בקצרה, אם כי לא נחזר כאן שנית על כל הדיונים
והפולסים שהרחבנו בהם בעבר אודות נאמנותם או אי נאמנותם של מקורות
מחודשים אלו.

* * *

בנו הנודע של ה"דגל", הוא הרה"ק רבי יעקב יחיאל [אשכנזי] מקאריץ
זי"ע, אשר ערך מתוך כתבי אביו הגדול את הספר הקדוש "דגל מחנה אפרים",
והוציאו לאור בשנת תק"ע, בעיר מגוריו - קאריץ.
ר' יעקב יחיאל נשא את הרבנית הצדקנית מרת דבורה לאה ע"ה. יש
אומרים שהיא היתה בתו של הרה"ק רבי ליפא מחמעלניק זי"ע, מחשובי תלמידי
מרן הבעש"ט זי"ע, והרחבנו בכך בעבר.

בתו הידועה של ר' יעקב יחיאל, מ' חיה שרה ע"ה, היתה נשואה בזיוו"ש
להרה"ק רבי אריה לייביש ליברזון מפרוסקורוב [בנו של רבי אליקים געציל,
שהיה חתנו של הרה"ק רבי יוסף מיאמפאלי בנו של המגיד מזלאטשוב זי"ע,
ונכדו של הרה"ק רבי ליבער הגדול מבארדיטשוב זי"ע].

וחתן נוסף, פחות ידוע, הוא יהודי בשם: "הנגיד הנכבד והמיוחס" רבי
אפרים קאלקער, [דהיינו, מתושבי העיר "קאלק"], שהיה מתלמידיהם של
הרה"ק בעל ה"קדושת לוי" מבארדיטשוב זי"ע והרה"ק רבי צבי אריה [הירש
לייב] מאליק זי"ע. [וראה "ארץ החיים" של רבי חיים ליברזון, במערכת רבי לוי
יצחק מבארדיטשוב, אות ש"ו].

* * *

בן לא ידוע - לר' יעקב יחיאל, הוא רבי משה חיים אפרים. מקורו, בקובץ
"שפתי צדיקים", [גליון ז' עמוד פ"ב], שם נתפרסם מסמך מקורי שנכתב בשנת
תרי"ד, "נדון העזבון אשר נשאר מהמנוח המופלא בנן של קדושים מו"ה משה
חיים אפרים ז"ל ובנו מו"ה יעקב יחיאל ז"ל".

שם מוזכרים האלמנה מ' פעסיה - אשת רבי משה חיים אפרים, והאלמנה

נמעי קדם אוצר מגילות יוחסין

מ' ביילא - אשת **רבי יעקב יחיאל**, [הערת "ויתילדו": השני, ה"ה בנו של רמח"א הנ"ל], והבתולה מ' דבורה רחל - **בת רבי יעקב יחיאל**, הערת "ויתילדו": ה"ה רי"י השני].

[הערת הרב גרובער הנ"ל: מ' דבורה רחל שמוזכרת שם כמי כמי שקיבלה בירושה את סידורו של **הבעש"ט** הק' זי"ע, היתה ככל הנראה אשת הרה"ח ר' **יצחק ליפסאן מקאמינקא**, אשר כידוע היה לו הסידור של **הבעש"ט** הק' והתפילין של ה"דגל", אחר שזוגתו מ' דבורה רחל - נכדת ה"דגל" - קיבלה אותם מירושת אבותיה. ע"כ].

* * *

בן נוסף של ה"דגל" - מהידועים לנו בעבר, הוא הרה"ק **רבי יצחק אשכנזי מקאליס** זי"ע. הוא היה מחותנם של הרה"ק **רבי חיים מטשערנוביץ** זי"ע - בעל ה"באר מים חיים", והרה"ק **רבי יהודה מאיר שפירא משפיטיווקע** זי"ע - שהיה בנו של הרה"ק **רבי פינחס מקאריץ** זי"ע, וחתנו של הרה"ק **רבי יעקב שמשון משפיטיווקע** זי"ע.

לא הגיעו לידינו פרטים אודותיו. מעט מדברי תורתו, בספר "אור צדיקים" שנדפס בקאלאמיא בשנת תרמ"ו.

* * *

חתנו של ה"דגל" הנודע לנו, הוא הרה"ק **רבי דוד הלוי הורוויץ** זי"ע, בעל בתו הרבנית הצדקנית מרת עטיל ע"ה. הוא היה בנו של **רבי יהושע העשיל הלוי הורוויץ**, שהיה מבני בניו של בעל השל"ה הקדוש - **רבי ישעיהו הלוי הורוויץ** זי"ע, ומצאצאי הגה"ק בעל הט"ז זי"ע.

[יש שאיחדו אותו עם **רבי דוד פרנקל-תאומים** דלהלן, ולדבריהם, שני אישים אלו אינם אלא דמות אחת בלבד, ראה להלן. והדברים אכן אינם ברורים כל צרכם. וראה עוד ב"שם ושארית" - הרב לוי גרוסמן, עמוד נ"ט. "אגרת יוחסין", בקובץ "שפתי צדיקים" גליון ב' עמוד ס"ד ואילך].

מילדי **רבי דוד הורוויץ** נודע לנו על אחדים מהם בלבד. חתנו ומלא מקומו, הוא הרה"ק **רבי אריה לייב גוטמן מסאדילקוב** זי"ע, נושא בתו הרבנית הצדקנית מרת רבקה רייזל ע"ה.

* * *

אחד מבניו של **רבי דוד**, נקרא בשם **רבי יעקב הלוי הורוויץ**, והוא אביו של הגאון **רבי אברהם דוב בער** [כך שמו, ולא **אברהם אלימלך** כפי שכתבנו בעבר בטעות] **הלוי הורוויץ-רבינוביץ**, שהיה אביו של הגאון **רבי נתן נטע הלוי רבינוביץ מבארדיטשוב**. אין לנו כל מידע נוסף אודות **רבי יעקב** זה.

* * *

נפעי קדם אוצר מגילות יוחסין

בן נוסף של **רבי דוד הלוי מסאדילקוב**, היה הרב הצדיק **רבי צבי הירש הלוי הורוויץ**, שנשא את בתו של הגאון הצדיק **רבי ישכר בער - אב"ד דק"ק מעז'בוז' -** "אשר היה נקרא בפי כל ר' קרח ז"ל כי היה ממשפחת הקרחי"י! [אגרת היוחסין של **רבי יהודה לייב קראטהאמער מקאלאמיה-צפת**].

אחד מנכדיו היה **רבי משה חיים אפרים הלוי הורוויץ מצפת**, אשר נשא את מ' בת שבע ע"ה, בתו של **רבי וואלף עוזר קיצעס** הנ"ל. אמו של רמח"א היתה בתו של **רבי יהודה לייב מלינץ - בעל "שבחי הבעל שם טוב"**. [מצבת זוגתו עומדת בצפת, ועליה חרות: "פה נטמנה האשה הצנועה והחסידה בת קדושים בת שבע בת הר"ר **זאב עוזר קיצוס** ז"ל כ"ז אייר תרס"ה תנצב"ה"]. בנם, הוריש לעצמו את שם חניכתו של אמו המיוחסת, ה"ה **רבי שלום קיציס-סג"ל מטבריה**.

* * *

כאמור, אחד מחתני ה"דגל", היה הרה"ק **רבי דוד ב"ר יצחק מאיר פרנקל-תאומים** זי"ע, שהיה מחותנו של הרה"ק **רבי מאיר מפרמישלאן** זי"ע, והוא היה אבי הרה"ק **רבי צבי הירש פרנקל-תאומים מפרמישלאן** - חתנו וממלא מקומו של **רבי מאיר בפרמישלאן**, עד להסתלקותו בדמי ימיו ביום ב' בטבת שנת תרט"ז. [ראה: "פנים מאירים" - פרמישלאן, דף של"ד].

* * *

חתן נוסף של ה"דגל", הוא הרה"ק **רבי יוסף יוסקא מוואלטשיסק** זי"ע. כך רשום ברבים מרשימות צאצאי ה"דגל" זי"ע, אם כי יש מפקפקים בכך. ראה ב"שם ושארית" - **הרב לוי גרוסמן**, שאינו מזכיר כלל מי היה חותנו של **רבי יוסף יוסקא**, וכן אינו מביאו בין רשימת צאצאי ה"דגל". הוא היה בנו השלישי של הרה"ק **רבי מרדכי מקרמניץ** זי"ע, בנו של הרה"ק **רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב** זי"ע. והיה חותנו השני של הגה"ק **רבי ישעיה שור מיאסי זי"ע - מח"ס "כליל תפארת"** ועוד.

* * *

אלא שלאחרונה, פירסמו פיענוח מושלם של מגילת יחוס מקורית שנכתבה בידי **הרב הנערץ והנודע מטעפליק**, [ראה "ויתילדו" - מאמר מספר 155], מתוך מסמך שנמצא בכתב ידו של הגאון הנודע **רבי שמשון אהרן פולונסקי זצ"ל - רבה של טעפליק ולאחר מכן בעיה"ק ירושלים תובב"א**, שבו העלה את שושלת יחוסו למעלה בקודש.

והנה, שם מצאנו גם כן כדברים האלה: "חמותי - הרבנית יוטא רחל, בת **הרב הג' ה"ר מאיר**, נכדת **הרב הצ' ה"ר יוסף יוסקי מוואליטשיסק**, אשר הוא הי' בן הרה"צ **והקדוש ה"ר מרדכי מקרמניץ**, וחתן הרה"צ **והקדוש הרב מסילדוקוב**, [הערת "ויתילדו": הוא הרה"ק **רבי משה חיים אפרים מסאדילקוב**

נמעי קדם אוצר מגילות יוחסין

- בעל ה"דגל מחנה אפרים" זי"ע, בן בתו של הבעש"ט זצוקלה"ה. עכ"ל.

* * *

חתן נוסף של ה"דגל" שנרשם לאחרונה, הוא הרה"ק **רבי ישראל ברוך צביה'ס** זי"ע, ששימש כרב בעיר ליפקאן. לפי רישומים אלו, נישאה בתו של ה"דגל" - הרבנית הצדקנית מרת בת שבע ע"ה - ל**רבי ישראל ברוך צביה'ס** הנ"ל. רבי ישראל ברוך היה בנו או נכדו של הרבנית הצדקנית מרת צביה ע"ה, בתה של הרה"ק **רבי משה זאב אויערבאך מחמעלניק** זי"ע, הנ"ל, שהיה חתנו של הרה"ק **רבי צבי** זי"ע, בנו של **מרן הבעש"ט** זי"ע.

מרת צביה ע"ה, היתה אשת הרה"ק **רבי יהודה אריה** זי"ע, שהיה בנו של "**הרב הג' המפורסם מו"ה מנחם מנדל צאזמור אבד"ק מאהליב רבתי**", ולא כפי שכתבנו בטעות שהיתה אשתו של אביו - **רבי מנחם מנדל**.

* * *

עוד נרשם לאחרונה: הרה"ק **רבי דוד** זי"ע, בן הרה"ק **בעל ה"דגל מחנה אפרים" מסאדילקוב** זי"ע. ראה "כתבי **רבי ברוך דרוהוביטשער**" זצ"ל, בקובץ "שפתי צדיקים" - קופיטשניץ חלק ט' עמוד ע"ב.

ועוד: הרה"ק **רבי ישראל** זי"ע, בן הרה"ק **בעל ה"דגל מחנה אפרים" מסאדילקוב** זי"ע. השאיר אחריו בת, כנזכר בספר "שבחי רב ייבי", עיי"ש.

* * *

יש רושמים לו לבעל ה"דגל" בן נוסף, ה"ה הרה"ק **רבי יוסף ממעזיבז-סאדילקוב** זי"ע. גם אנו רשמנו אותו תחילה כבנו. לא הגיעו לידינו פרטים מתולדותיו, מלבד מה שמוזכר אודותיו ש"היה נודע לנכבד וחשוב מאוד בעיני הרה"ק **רבי ישראל מרוז'ין** זי"ע. ראה ב"שם ושארית" עמוד נ"ט, [נראה "אלף מרגליות" של **הרב מאיר ונדר**].

* * *

כאמור, רושמים אותו כבן שלישי של **בעל ה"דגל" זי"ע**. ולא היא. הוא היה "נכדו" של ה"דגל", ולא "בנו".

מקורו, ככל הנראה, מספר "שם ושארית" הנ"ל, כפי שנכתב שם בעמוד נ"ט, אולם באחת מקבוצת הערותיו של המחבר - הגה"ח **רבי לוי הלוי גרוסמן** - שנדפס על ידו בסוף ספרו, תחת הכותרת: "שארית לשארית", עמוד י', עמד המחבר עצמו על טעותו, והוא מציין שם: "**על ר' יוסף, אומרים שהיה בן ר' דוד - חתן הדגל מחנה אפרים**".

* * *

כך מצאנו גם במקורות נוספים על **רבי יאסקא ממעזיבז**, שהוא **היה נכדו של ה"דגל"**. וראה עוד בכתבי ר"י שו"ב, עמוד רמ"ב: "עוד סיפר - [רבי

נמעי קדם אוצר מגילות יוחסין

ישראל אב"ד זעפשאן הנזכר שם] - מזקיננו, שהיה ג"כ **נכד ר' יאסקע**, והיה קדוש עליון - **נכד הדגל מחנה אפרים**". וראה שם אודות נסיעותיו לדודו **הרבי ר' ברוך ממעזיבוז זי"ע**.

וראה עוד בכתבי **רבי ברוך דראהביטשער** הנ"ל, [נדפס בקובץ "שפתי צדיקים" גליון ט' עמוד ע"ב], שם הוא רושם אותו כבנו של **רבי דוד "בן" ה"דגל"**. [יש המשערים שטעות נפל בדבריו, ומן הסתם בקש לכתוב: "חתן" ה"דגל". אולם אין בידינו להוכיח זאת].

* * *

בעבר, ביקשנו במדורינו את עזרת הקוראים אודות אחד מצאצאי **בעל ה"דגל"**, אשר לא ברור לנו שושלת יחוסו למעלה בקודש.

בספר "אהלי שם" [פינסק תער"ב, עמוד 7], כותב על **רבי אברהם יהושע העשיל רויטבלאט - אב"ד דק"ק איווניצע**, שנולד בשנת תרכ"ה, לאביו **רבי מרדכי רויטבלאט - מו"ץ בק"ק טשרנאביל**.

רבי מרדכי היה בנו של **רבי אחיעזר רויטבלאט - אב"ד דק"ק טשרנאביל**, שעלה בסוף ימיו לארץ הקודש, ושם נפטר - בעיה"ק ירושלים תובב"א - ביום י"ז לחודש מנחם אב שנת תרמ"ז.

ידיעה על פטירתו של "**הרב הישיש**" הלזה, נתפרסם אז בכתב-עת "החבצלת", מיום כ"ב מנחם-אב. "**ירושלם. אבל כבד. ביום הראשון, י"ז לירח הזה, גוע וימת בעירנו, הרב הישיש מוהר"ר אחיעזר, לפני מורה צדק בטשרנאביל. כארבעים שנה שפט את ישראל בעיר ההיא, וזה כחמש שנים התפטר ממשרתו, ויבא ירושלימה לבלות בה שארית ימיו. בן ע"ג שנים היה במותו. תנצב"ה**".

* * *

מצד אמו - אשת **רבי מרדכי רויטבלאט מטשרנאביל**, התייחס **רבי אברהם יהושע העשיל מאיווניצע** כ"דור רביעי" עד הרה"ק **רבי משה חיים אפרים מסדילקוב - בעל ה"דגל מחנה אפרים"** זי"ע, בן בתו של **מרן הבעש"ט זי"ע**.

כלומר, שחותנו של **רבי מרדכי רויטבלאט** היה "בנו" או "חתנו" של "בנו" או של "חתנו" של **בעל ה"דגל מחנה אפרים"**.

וביקשנו: **האם יש מי שיודע לפרט ולהשלים את סדר הדורות החסרים לנו?**

* * *

ובירור נוסף שרשמנו במדורינו אודות יחוס משפחת רויטבלאט. בקונטרס "בית אבות" שנדפס בשנת תשמ"ח, ובו תולדותיו ושושלת יחוסו של הגה"צ **רבי אליעזר פלטיאל רויטבלאט - אב"ד דק"ק שעניצא**, מובא,

נטעי קדם אוצר מגילות יוחסין

שלזקינו - הגאון **רבי צבי זצ"ל - אב"ד דק"ק מעזריטשקא** זצ"ל, בנו של הגאון **רבי גרשון זצ"ל - מו"ץ בק"ק טשרנאביל**, היה שנים עשר בנים וחתנים. [תשואות חן לנכדו - ידידינו **הרב יהושע אשר ווייסבלום - בן הרה"צ משעניצא שליט"א**, על המידע הרב אודות משפחה זו].

אחת מבנותיו, הרבנית מרת מרים לאה ע"ה, נישאה להרה"ק **רבי אברהם אוורבך זצ"ל - אב"ד דק"ק נאווי-קאנסטאנטין**, שהיה מצאצאי - "דור שישי" - מרן הבעל שם טוב זי"ע.

וביקשנו: **האם יש מי שיודע את השתלשלות סדר היחס מרבי אברהם אוורבך מקאנסטאנטין עד מרן הבעש"ט זי"ע?**

* * *

והנה, **ברוך שמסר עולמו לשומרים**, כאשר פתרון חלקי לשאלותינו ובקשותינו הנ"ל, מצאנו הודות למכתב שנתגלה זה עתה, וטרם פורסמה עד כתיבת שורות אלו, ונמסרה לנו על ידי ידידינו **הרב שמואל חיים יעקב גרובער ממכון "משכנות יעקב" ד'סקווירא**, [אשר סייע ביד העורכים החשובים של החיבור המיוחד לתולדות צדיקי בית "ראחמיסטריווקא" - ספר "שופריה דרבי יוחנן" - הנמצא בשלבי עריכה, ושם יפורסם המכתב לראשונה במלואו].

המכתב, נכתב על ידי הרה"ק **רבי ברוך אשר טווערסקי מטשרנאביל** זי"ע. [רב"א נפטר ביום כ"ב בסיון שנת תרס"ה, והיה חתן דודו הרה"ק **רבי משה מקוריסטשוב** זי"ע]. הוא היה בנו של הרה"ק **רבי אהרן טווערסקי מטשרנאביל** זי"ע. [ר"א - שכיחן כ"נשיא ארץ ישראל" - נולד בשנת תקמ"ד, ונפטר ביום ח' בכסלו שנת תרל"ב, והיה בזיוו"ר חתנו של הרה"ק **רבי גדליה מליניץ זי"ע - בעל ה"תשואות חן"**, ובזיוו"ש חתנו של הרה"ק **רבי צבי מקארסטשוב** זי"ע].

ר' אהרן היה בנו של הרה"ק **רבי מרדכי מטשרנאביל** זי"ע. [ר"מ - אשר שימש כ"מגיד מישרים" של עשרות כפרים ועיירות אשר מסביב לאזור מגוריו - נולד בשנת תק"ל, ונפטר ביום כ' באייר שנת תקצ"ז, ומנו"כ בכפר אנאטובקה הסמוכה לקיוב. הוא היה בזיוו"ר חתנו של הרה"ק **רבי אהרן הגדול מקרלין** זי"ע, ובזיוו"ש חתנו של הרה"ק **רבי דוד לייקס אב"ד דק"ק באר** ותלמידו של מרן הבעש"ט זי"ע].

ר' מרדכי היה בנו של הרה"ק **רבי מנחם נחום טווערסקי מטשרנאביל - בעל ה"מאור עינים"** זי"ע. [רמ"נ נולד בשנת ת"צ, ונפטר ביום י"א במרחשון שנת תקנ"ח. לאחר שהיה מתלמידי מרן הבעש"ט זי"ע, ותלמידו המובהק של המגיד ממעזריטש זי"ע, היה לאחד מראשוני מפיצי תורת החסידות. שימש כ"מגיד מישרים" בהרבה קהילות קדושות. שושלת יחוסו למעלה בקודש בא יבואו בחיבורינו "נטעי קדם - אוצר מגילות יוחסין", העומד בשלבי עריכה מתקדמים

נפְּעִי קֶדֶם אוֹצֵר מִגִּילּוֹת יוֹחֲסִין

[בס"ד].

* * *

המכתב, ממוען על ידי ר' ברוך אשר הנ"ל, אל דודו - אחי אביו - הרה"ק רבי יוחנן טווערסקי זי"ע - הראשון לשושלת הקודש "ראחמיסטריווקא". ר' יוחנן - אשר נחשב בדורו לזקן צדיקי הדור לאחר שהאריך ימים יותר מכל משפחת אביו - היה בנו של רבי מרדכי מטשרנאביל הנ"ל. נולד בשנת תקע"ו, ונפטר ביום ד' בניסן שנת תרנ"ה. הוא היה חתנו של הרה"ק רבי פינחס הלוי מקאלק זי"ע, בנו של הרה"ק רבי זאב הלוי מז'יטומיר - בעל ה"אור המאיר" זי"ע, (אשר יחוסו למעלה בקודש בספר "נפְּעִי קֶדֶם" הנ"ל).

במכתבו, פונה ר' ברוך אשר אל דודו הגדול ר' יוחנן, בבקשת סיוע אודות הגאון רבי מרדכי רויטבלאט - מו"ץ בק"ק טשרנאביל - הנזכר בפתח דברינו. מאחר שר' מרדכי זה נמצא במצב דחוק, אי לכך הוא מבקש מדודו ר' יוחנן לכתוב בענין זה אל "שאר בשרו" - הגאון רבי לוי יצחק מהאראדישטש - שהיה חותנו של רבי מרדכי רויטבלאט מטשרנאביל.

* * *

מעתה, נמצינו למדים מי הוא אותו הנכד של הרה"ק בעל ה"דגל מחנה אפרים" זי"ע, שהיה אבי אמו של הגאון רבי אברהם יהושע העשיל רויטבלאט אב"ד דק"ק איווניצע, הלא הוא: רבי לוי יצחק מהאראדישטש [קרי: הורודישץ].

ומאידך, אנו יודעים עתה מתוך דברי ה"אהלי שם" הנ"ל, שהגאון רבי לוי יצחק מהאראדישטש הלזה, היה "בנו" או "חתנו", של "בנו" או של "חתנו", של בעל ה"דגל מחנה אפרים" מסדילקוב זי"ע.

זאת אומרת, שחסרים לנו כאן שתי דורות בלבד!

* * *

ועוד אנו יודעים, שהוא היה קרוב משפחתו - "שאר בשרו" - של הרה"ק רבי יוחנן טווערסקי מראחמיסטריווקא זי"ע, אם כי אין אנו יודעים לעת עתה את טיבה ומהותה של קירבה משפחתית זו האין וכיצד היא בנויה.

* * *

עתה, שומה עלינו לבדוק האם יש בידינו לברר מי הוא רב זה מהורודישץ, אשר בשם "רבי לוי יצחק" יכונה.

ראשית, יש לציין את איזכורו של רב זה, בספר "עמק שאלה" - מאת הרה"ק רבי מרדכי דוב טווערסקי מהורונסטייפל זי"ע, [מבני בניו של הרה"ק הרבי ר' זושא מאניפאלי זי"ע, וחתנו של הרה"ק בעל ה"דברי חיים" מצאנז זי"ע. נולד ביומי דחנוכה כ"ט בכסלו שנת ת"ר, ונפטר ביום כ"ב באלול שנת

נמעי קדם אוצר מגילות יוחסין

תרס"ג].

שם, בחלק "אבן העזר" סימן ס"ז, מופיע חתימתו של **רבי לוי יצחק** דנן על גביית עדות, יחד עם שאר רבני העיר **האראדישץ** הנזכרת, וחותם שם את שמו: **"לוי יצחק בהרב"**.

* * *

והנה, בספר "אהלי שם" הנ"ל [עמוד 44], אנו מוצאים בין רבני **"האראדישץ"** [קרי: **הורודישץ**], את שמו של גאון בשם: **"הרב ר' נתן נטע בהרב ר' לוי יצחק ז"ל מאגילעווסקי"**.

לדברי הכותב שם, נולד ר' נתן נטע זה בשנת תר"כ, ונתמנה שם לרב בשנת תרנ"ח.

על פניו נראה שרשאים אנו לשער שהגאון **רבי נתן נטע מאגילעווסקי מהורודישץ** דנן, הוא בנו של הגאון **רבי נתן נטע מהאראדישטש** הנ"ל, שהיה נכדו של בעל ה"דגל" זי"ע, וחותנו של הגאון **רבי מרדכי רויטבלאט מטשרנאביל**. מעתה, אם כן, אנו יודעים לכאורה גם את שם משפחתו: **רבי לוי יצחק מאגילעווסקי מהורודישץ**.

* * *

עתה, לא נותר לנו כי אם לנסות ולפענח את תעלומת הקשר המשפחתי בין הנכד - הגאון **רבי לוי יצחק (מאגילעווסקי) מהורודישץ** - לבין אחד מילדיו של הסבא הגדול הרה"ק בעל ה"דגל מחנה אפרים" זי"ע. ואולי נוכל לפענח ביני לביני גם את תעלומת הקירבה המשפחתית של **הרב מהורודישץ** לבין הרה"ק **רבי יוחנן מראחמיסטריווקא** הנ"ל. אלא שמתברר שנשארנו בפתרון חלקי בלבד, אם כי התקדמנו רבות לקראת ככל הנראה לקראת הפענוח המושלם בס"ד.

* * *

ובכן, על פי החשבון עד כה, אנו יודעים ש**רבי לוי יצחק** עצמו, או זוגתו, היו הם עצמם בני "בנו" או "בתו" של בעל ה"דגל מחנה אפרים". והנה, אם **רבי לוי יצחק** היה הוא עצמו נכדו של ה"דגל", הוא יכול להיות לכאורה בנו של הרה"ק **רבי יעקב יחיאל מקאריץ** - בנו של ה"דגל" זי"ע. או של אחד משני הבנים הנוספים המיוחדים שרשמנו בראש מאמרנו. הוא לא יכול להיות כמובן בנו של הרה"ק **רבי יצחק מקאליס** - בנו של ה"דגל" זי"ע, אחר ששמו - אם כן - כשם אביו "יצחק"!

* * *

לא כל כך מסתבר שהוא היה בנו של הרה"ק **רבי דוד הלוי הורוויץ** - חתנו וממלא מקומו של ה"דגל", אם כי הדבר בהחלט יתכן, וכמובן שאין כאן קושיא

נְטַעֵי קֶדֶם אוֹצֵר מַגִּילֹת יוֹחֲסִין

כל כך מהסבת שם המשפחה מ"הורוויץ" ל"מאגילעווסקי".
וכדברים האלו נוכל לומר גם על חתנו הנוסף של ה"דגל" - לדעת כמה
מרושמי תולדותיו, ה"ה **רבי דוד פרנקל תאומים**. או שמא גם של אחד מחתניו
הנוספים המיוחדשים של ה"דגל" שרשמנו בראש מאמרנו.

* * *

וכך גם היה אם זוגתו של **רבי לוי יצחק** - היא זו שהיתה נכדתו של
ה"דגל", אזי היא יכולה להיות בהחלט בתו של כל אחד ואחד מבניו או חתניו
הנמנים לעיל.

* * *

וכאן אנו פונים שנית אל קהל הקוראים היקרים הי"ו, לסייע בידינו
להשלים את מלאכת פיענוח היוחסין של משפחת "רויטבלאט" המיוחסת
לענפיהם, ולחשוף את החוליה היחידה החסרה לנו להשלמת יחוסם עד בעל
ה"דגל מחנה אפרים" בן בתו של מרן הבעש"ט זי"ע. ישר כחכם.